

ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФЕЙЛА И ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ДОГОВОРЕН ФОНД "СЕЛЕКТ БАЛАНС"

Настоящите Правила са приети с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 18.09.2012 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 09.11.2012 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 26.06.2013 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 08.08.2013 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 03.09.2013 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 06.02.2014 г., изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 14.05.2014 г. и изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 28.12.2016 г. и изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 12.01.2023 г. и изменени с решение на СД на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД от 09.02.2023 г.

С настоящите Правила се уреждат принципите и методите за оценка на активите, пасивите и изчисляване на нетната стойност на активите на Договорен Фонд “Селект Баланс” (“Договорния Фонд”, „ДФ” или “Фонда”), организиран и управляван от Управляващо Дружество “Селект Асет Мениджмънт” ЕАД (“Управляващото Дружество”).

С настоящите Правила се уреждат процедурата и организацията на изчисляването на нетната стойност на активите за целите на:

- определяне на нетната стойност на активите на дял, определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дялове на Фонда;
- (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) упражняване на контрол върху размера на разходите за сметка на Фонда в съответствие с предвиденото в устройствените актове на Фонда и в договорите с Депозитаря и с инвестиционните посредници, чрез които се сключват и изпълняват инвестиционните сделки;
- спазване на инвестиционната политика, ограниченията за инвестиране и разпределението на активите в портфейла, както и изискванията за минимални ликвидни средства и структурата на активите и пасивите на Фонда;
- спазване на разпоредбите на ЗДКИСДПКИ, подзаконовите актове по прилагането му и всички други законови изисквания.

I. Принципи и методи за оценка на активите и пасивите. Нетна стойност на активите

Методиката се основава на Правилата на Договорния Фонд и нормативните актове, свързани с неговата дейност. Методиката включва принципите и методите за оценка на активите и пасивите на Фонда.

A. Методи за оценка на активите

Основни принципи при оценка на активите са:

- (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Оценката на активите и пасивите на ДФ

се извършва съгласно Международните счетоводни стандарти по § 1, т. 8 от ДР от ЗСч.

- Оценката на активи на ДФ, наричана по-нататък "справедлива стойност", се извършва за всеки актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката.
- При първоначално придобиване (признаване) на актив - по цена на неговото придобиване, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.
- При последващо оценяване на актив - по справедлива стойност.
- (Изм. с Решение на СД от 12.01.2023 г., Отм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.).
- Моментът на оценката на купените или продадените финансови инструменти в портфейла на ДФ е датата на сетълмент.

Методи за оценка на активите на ДФ:

В стойността на активите се включва стойността на всеки един от притежаваните от колективната инвестиционна схема активи по баланса към датата, за която се отнася оценката. Тяхната стойност се изчислява, както следва:

1. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) Справедливата стойност на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар, както и на издадените от друга държава членка или от трета държава ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя:

а) по цена „купува“ при затваряне на пазара за деня, към който се извършва оценката, обявена в електронна система за ценова информация;

б) в случай че пазарът не работи в деня, към който се извършва оценката - по цена „купува“ при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация;

в) в случай че цената, изчислена съгласно букви „а“ – „б“, е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

2. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) При невъзможност да се приложи т. 1 се използва методът на дисконтираните парични потоци. Като основа за изчисленията се използват цени „купува“ на последните издадени емисии със съответен матуритет. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост „основни емисии“. Емисията, чиято цена трябва да бъде определена, се наричана „търсена емисия“. За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 1.

2.1. Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

а) на основата на цени „купува“ на основните емисии се формира крива на дохода;

б) в зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;

в) определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;

г) изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;

д) определя се разликата в дните до падежа на търсената емисия и предхождащата я основна емисия;

е) получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;

ж) доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;

з) на основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

2.2. Изчислената по формулата цена е брутна и се използва пряко за последваща преоценка на съответната дългова ценна книга.

3. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 12.01.2023 г.; Отм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)

4. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 03.09.2013 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)

Справедлива стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия при активен пазар, се извършва:

4.1. по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия;

4.2. (нова, Решение на СД от 09.02.2023 г.) по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия;

4.3. (нова, Решение на СД от 09.02.2023 г.) по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за последния работен ден, ако мястото за търговия не работи в деня, към който се извършва оценката.

4.4. (нова, Решение на СД от 09.02.2023 г.) справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия, в случай че с тях няма сключени сделки в деня, към който се извършва оценката, се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня, към който се извършва оценката.

4.5. (нова, Решение на СД от 09.02.2023 г.) справедливата стойност на прехвърляемите ценни книжа и инструменти на паричен пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия, в случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, е цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня, към който се извършва оценката. В случай че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня, към който се извършва оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня, към който се извършва оценката. При оценката на облигации и други форми на секюритизиран дълг (дългови ценни книжа) се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

4.6. (нова, предишна т. 4.2 с Решение на СД от 09.02.2023 г.) ако не може да се приложи т. 4.1., цената на акциите, съответно на правата е цената на затваряне или друг аналогичен показател за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. В случай, че в предходния 30-дневен период е извършвано увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента или е обявено изплащането на дивидент, цената на затваряне или другия аналогичен показател по изречение първо се коригира със съотношението на увеличение на капитала, съответно на разделяне на акциите или размера на дивидента, ако най-близкият ден през последния 30-дневен период преди датата на оценката, за който има сключени сделки, е преди деня, след който притежателите на акции нямат право да участват в увеличението на капитала, съответно деня на разделянето или деня, от който притежателите на акции нямат право на дивидент.

5. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г.) **При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по т. 4., както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари или други места за търговия,** справедливата стойност се определя чрез последователното прилагане на следните методи:

- метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози,
- метод на нетната балансова стойност на активите и
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Тези методи се прилагат в последователността, в която са описани по-долу, при условие, че посоченият на първо място метод не може да бъде използван.

5.1. (Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г.) Методът на съотношението цена – печалба на дружество аналог се състои в:

а) Изчисляване стойността на акциите на оценяваното дружество чрез умножаване на неговата печалба на акция с пазарен множител. Пазарният множител изразява съотношението между цената на дружество - аналог, и неговата печалба на акция.

б) Печалбата на дружество - аналог, и на оценяваното дружество се определя на базата на финансови отчети, обхващащи най-близкия едногодишен период, считан от последния публикуван финансов отчет. Печалбата на акция се определя като чистата печалба на дружеството се раздели на общия брой акции.

в) (Изм. с Решение на СД от 03.09.2013 г.) Множителят се изчислява на основата на цена на затваряне или друг аналогичен показател за последния работен ден с акциите на дружеството аналог. Ако не може да се определи цена по предходното изречение, цената на акциите на дружеството аналог е цената на затваряне или друг аналогичен показател за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки.

г) Източник на първичната информация за извършване на посочените изчисления са счетоводните отчети на публичните дружества от регистъра на КФН и БФБ, или достоверен източник на информация за съответния чуждестранен регулиран пазар или друго място за търговия.

д) Начин и критерии за определяне на дружество аналог:

- Дружество – аналог е такова дружество, което осигурява достатъчно добра база за сравнение спрямо инвестиционните характеристики на оценяваното дружество.

- Изборът на дружества аналози, трябва да бъде обоснован чрез сравнителен анализ и оценка на техните характеристики и степента на сходство с характеристиките на оценяваното дружество.

- Дружеството аналог се избира съгласно посочените критерии измежду дружествата, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или място за търговия в държавата по седалището на емитента.

- Критериите, на които задължително трябва да отговаря дружеството – аналог са:

- Сектор от икономиката, в който дружеството оперира;

- Сходна продуктова гама;

- Да има публикувани финансови отчети, даващи възможност да бъде обхванат най-близкият едногодишен период;

- Да има сключени сделки с акциите на дружеството в деня на оценката.

- Други критерии, които се използват при аргументацията на избор на дружество – аналог са сравними основен капитал и сходни финансови показатели.

5.2. Методът на нетната балансова стойност на активите се състои в изчисляване на стойността на акциите на оценяваното дружество като собственият капитал на дружеството (въз основа на последния финансов отчет) се раздели на общия брой акции в обращение.

$$P = \frac{A - L - PS}{N}$$

където: P – стойността на обикновените акции на оценяваното дружество

A – активи

L – задължения

PS – стойност на привилегированите акции

N – общ брой обикновени акции в обращение

5.3. Методът на дисконтираните нетни парични потоци се използва за определяне на стойността на една обикновена акция на дружеството, като стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се раздели на броя на обикновените акции в обращение.

Стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се изчислява по два начина:

5.3.1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци за обикновените акционери (Free Cash Flows to Equity) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци, които остават за акционерите след посрещането на всички разходи, финансови задължения, необходими инвестиции и промени в оборотния капитал или чрез дисконтиране на бъдещи парични потоци от дивиденди (DDM – Dividend Discount Model):

а) При този метод (FCFE) се използват нетните парични потоци, които остават след посрещането на всички разходи, покриването на финансовите задължения (включително главници и лихви по дългове на дружеството), необходимите инвестиции и промените в оборотния капитал. При DDM метода се използват разпределените дивиденди от дружеството към акционерите му.

б) Нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната нетна печалба след лихви и данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали със стойността на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се увеличи с прогнозната стойност на нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи,
- се намали с прогнозните погашения по главниците на дълга,
- се намали с прогнозните дивиденди за привилегировани акции.

Използва се следната формула:

$$FCFE = NI + Dep - FCInv - \Delta WCIInv - PP - PD + ND,$$

където: *FCFE* – нетни парични потоци за обикновените акционери
NI – нетна печалба
Dep - амортизации
FCInv – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал
PP – погашения по главници
PD – дивиденди за привилегировани акции
ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

Дивидентите се намират по следната формула:

$$D = EPS * payout$$

където: *D* – дивиденди
EPS – печалба на една обикновена акция
Payout – съотношение на разпределените дивиденди спрямо печалбата

в) При този метод нетните парични потоци се дисконтират с цената на финансиране със собствен капитал.

г) Цената на финансиране със собствен капитал е изискуемата норма на възвращаемост на обикновените акционери и се дефинира по следните начини:

- чрез безрисковия лихвен процент плюс рискова премия:

$$k_e = k_{RF} + RP$$

където: k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 RP – рискова премия.

- чрез Метода на оценка на капиталовите активи (Capital Asset Pricing Model - CAPM):

$$k_e = k_{RF} + (k_m - k_{RF}) \times \beta$$

където: k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 $(k_m - k_{RF})$ – пазарната рискова премия,
 k_m – очакваната възвращаемост на пазара
 β – бета коефициент.

- чрез метода на дисконтираните парични потоци:

$$k_e = \frac{D_1}{P_0} + g,$$

където: k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 D_1 – очаквания следващ дивидент за една обикновена акция,
 P_0 – цена на една обикновена акция,
 g - очакван темп на растеж.

5.3.2. Метод на дисконтираните парични потоци за фирмата (Free Cash Flows to the Firm) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци за всички акционери и други инвеститори, намалени с всички дългове на компанията и други вземания на инвеститорите, различни от акционерите. Използват се нетните парични потоци за всички инвеститори във фирмата – притежатели на акции, дълг и преференциални акции. Нетните парични потоци се изчисляват по два начина:

а) При първия начин нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната печалба преди лихви и след данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали с прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи.

Използва се следната формула:

$$FCFF = EBIT \times (1 - TR) + Dep - FCInv - \Delta WCIInv,$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $EBIT$ – печалба преди лихви и данъци
 TR – данъчна ставка за фирмата
 Dep - амортизации
 $FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал

б) При втория подход се използва следната формула:

$$FCFF = FCFE + Int \times (1 - TR) + PP - ND + PD$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери
 Int – разходи за лихви
 TR – данъчна ставка за фирмата
 PP – погашения по главници
 PD – дивиденди за привилегировани акции
 ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

в) Нетните парични потоци се дисконтират със среднопретеглената цена на капитала на дружеството. При определянето на относителните дялове на различните източници на капитал се използват пазарните им стойности.

г) Среднопретеглената цена на капитала на дружеството се определя чрез следната формула:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{E}{E + D + PS} \right) + k_d \times (1 - t) \times \left(\frac{D}{E + D + PS} \right) + k_{ps} \times \left(\frac{PS}{E + D + PS} \right),$$

където: $WACC$ – среднопретеглената цена на капитала,
 k_e е цената на финансиране със собствен капитал,
 k_d е цената на финансиране с дълг, преди да е отчетен данъчният ефект от разходите за лихви,
 t е данъчната ставка за фирмата,
 k_{ps} е цената на финансиране с привилегировани акции,
 E – пазарната стойност на акциите на компанията,
 D – пазарната стойност на дълга на компанията,
 PS – пазарната стойност на привилегированите акции на компанията.

Когато пазарната стойност на дълга не може да бъде определена, се използва балансовата му стойност.

5.3.3. Всеки един от методите за определяне на стойността на акционерния капитал може да използва един от двата модела на дисконтиране:

а) Постоянен темп на растеж, при който се приема, че ръстът на фирмата е постоянен и стабилен. Моделът на дисконтиране на дивиденди с презумпцията за постоянен и стабилен ръст се нарича Gordon Growth Model (GGM):

$$P_0 = \frac{D_1}{r - g}$$

Формулата, която се използва е:

$$P_0 = \frac{FCF_1}{r - g},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;
 FCF е или FCFE или FCFF или паричен поток от дивиденди;
 r е съответната норма на дисконтиране;
 g е постоянният темп на растеж на компанията.

б) Двустапен темп на растеж, при който се приема, че съществуват два периода. За първия период се прави прогноза за нетните парични потоци за всяка година поотделно. За втория период се приема, че нетните парични потоци ще нарастват с устойчив темп или ще останат постоянни.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{FCF_t}{(1+r)^t} + \frac{P_n}{(1+r)^n},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;
 FCF_t е или FCFE или FCFF или паричен поток от дивиденди през година t ;
 r е съответната норма на дисконтиране през първия период;
 P_n е стойността на свободните парични потоци в началото на втория период на устойчив ръст; P_n се изчислява по следния начин:

$$P_n = \frac{FCF_{n+1}}{r_n - g_n},$$

където: r_n е съответната норма на дисконтиране през периода на постоянен ръст;
 g_n е постоянният темп на растеж на компанията. Когато се приема, че през втория период нетните парични потоци ще останат постоянни, то тогава $g_n=0$.

5.4. Последваща оценка на акции, придобити вследствие от увеличение на капитала със средства на дружеството емитент или от разделяне на съществуващите акции, се извършва както следва:

а) В случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество вследствие на увеличение на капитала със средства на дружеството, се признава вземане от датата, от която притежателите на акции на дружеството нямат право на акции от увеличението на капитала – датата след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на нови акции до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция.

Стойността на вземането е равна на произведението от броя нови акции и цената на една нова акция.

$$R = N_n \times P_n,$$

където: R – вземане,
 N_n – брой нови акции,
 P_n – цена на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на сумата от броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция и една 1 „стара” акция.

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

Където: P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия, се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)}$$

където: P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

След въвеждане за търговия на съответното място за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

б) в случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество в резултат от разделянето на вече съществуващите акции (сплит) се признава вземане от датата, от която новите акции са вече отделени от съществуващите акции – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на новите акции до датата на регистриране на новия брой акции в депозитарната институция:

Стойността на вземането е равно на произведението на броя нови акции и цената на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция.

$$R = N_n \times P_0 \times \frac{1}{N_r},$$

където: R – вземане,
 N_n – брой нови акции,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – съотношение на сплита.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_0 \times 1 / N_r$$

където: P – цена на нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – съотношение на сплита.

След въвеждане за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

5.5. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) Гореизброените методи по т. 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 за определяне на справедливата стойност на ценните книжа могат да бъдат коригирани с коефициенти, обосновани на базата на данни и обстоятелства, представляващи съответно разкрита (вкл. вътрешна) информация по Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар.

6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала чрез емисия на акции се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на акции от увеличението на капитала (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r$$

където:
 R_r – Вземане
 N – брой права
 P_r – цена на право

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + P_i \times N_r}{N_r + 1}$$

където:
 P_r – цена на право
 P_l – цена на последна оценка на акцията (преди отделянето на правата)
 P_i – емисионна стойност на новите акции
 N_r – брой акции в едно право

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла по цена определена по формулата по-горе.

6.1 При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4. последващата оценка на права се извършва по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4., съответно т. 5, и емисионната стойност на новите акции от увеличението на капитала, умножена по съотношението на броя акции в едно право.

6.2. От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните акции се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на акциите, разделена на броя акции в едно право и емисионната стойност на една акция.

$$R = N_n \times \left(P_i + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където: R – вземане,
 N_n – брой записани акции,
 P_i – емисионна стойност на акция,
 P_r – стойност на едно право,
 N_r – брой акции в едно право.

От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.3. От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_i + \frac{P_r}{N_r}$$

Където:
 P – цена на акцията
 P_i – емисионна стойност на акция
 P_r – стойност на едно право
 N_r – брой акции в едно право

След въвеждане за търговия на съответното място за търговия на новите акции последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.4. В случаите, в които се придобиват акции от непублично акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, акциите се признават от датата на регистрацията им в депозитарната институция (от датата на записване на акциите до датата на регистрация на акциите в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност). Последващата оценка на акциите от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия се извършва по цена, равна на сумата от емисионната стойност на една акция. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия последващата

им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

Предходните правила се прилагат съответно и при записване на акции от непублично акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия (доколкото това е допустимо от Правилата на ДФ), като от датата на записване на акциите до вписване на увеличението на капитала в търговския регистър записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност, а след датата на вписване на увеличението на капитала в търговския регистър, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

6.5. В случаите, в които се придобиват акции при учредяване на ново акционерно дружество, акциите се оценяват по емисионната им стойност до датата на допускане на акциите до търговия на регулирания пазар. След въвеждане за търговия на регулирания пазар на акциите последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар.

В случай, че се записват акции при учредяване на ново акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар (доколкото това е допустимо от Правилата на ДФ). Те се оценяват по емисионната им стойност до датата на вписване на дружеството в търговския регистър. След вписването, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

6.6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при емисия на варианти с базов актив бъдеща емисия от акции на дружеството се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на варианти (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

Където:

R_r – вземането;

N – броят на правата;

P_r – цената на правото.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + (P_i + P_w) \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:

P_r – цената на правото;

P_l – цената на последната оценка на акцията (преди отделянето на правата);

P_i – емисионната стойност на акциите от базовия актив (цената на упражняване на вариантите);

P_w – емисионната стойност на вариантите;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла на ДФ по цена, определена по посочената формулата по-горе.

6.6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4, справедливата стойност на права при емисия на варианти се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4, съответно т. 5, и сбора на емисионната стойност на акциите от базовия актив и емисионната стойност на вариантите, умножена по съотношението на броя на вариантите в едно право.

6.6.2. От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на вариантите и вписването им в депозитарната институция записаните варианти се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните варианти се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на вариантите, разделена на броя на вариантите в едно право и емисионната стойност на един вариант.

$$R = N_n \times \left(P_w + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където: R – вземането;
 N_n – броят на записаните варианти;
 P_w – емисионната стойност на един вариант;
 P_r – стойността на едно право;
 N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.6.3. От датата на вписване на вариантите в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, вариантите се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_w + \frac{P_r}{N_r},$$

Където:
 P – цената на варианта;
 P_w – емисионната стойност на един вариант;
 P_r – стойността на едно право;
 N_r – броят варианти в едно право.

След въвеждане на вариантите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.7. (Нова с Решение на СД от 12.01.2023 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)
За справедливата стойност на финансови инструменти на дружества, които са обявени

в несъстоятелност, се използва коефициент нула, съответно се приема, че тяхната справедлива стойност е нула. За чужди емитенти справедливата стойност се определя, считано от по-късната дата – датата на вписване на обявяването в несъстоятелност в съответния регистър или датата на узнаване на това обстоятелство от УД, документирано от официален източник (напр. уведомяване от попечител, новина за обявяване в несъстоятелност, др. подобни).

7. (Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)
Справедливата стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми, получили разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се определя по последната цена на обратно изкупуване обявена до края на деня на оценката. В случай, че временното спиране на обратно изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите съгласно 5.2.

7.1. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г.)
Справедлива стойност на **акции и дялове, издавани от борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs),** включително дялове на **колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ,** при които съществуват ограничения за покупка и обратно изкупуване за определен клас инвеститори и/или определен размер на поръчката, и в резултат на тези ограничения ДФ не може да закупи акциите и дяловете директно от издателя и съответно да предяви за обратно изкупуване притежаваните от него дялове, то финансовите инструменти се оценяват:

а) По цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин в деня на оценката.

б) При невъзможност да се приложи т. а) дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs се оценяват по последната изчислена и обявена от съответния регулиран пазар индикативна нетна стойност на активите на един дял (iNAV – indicative net asset value).

в) При невъзможност да се приложи начинът на оценка по предходната точка, както и в случай на спиране на обратно изкупуване на дяловете/акциите на ETFs, ETNs и ETCs за период по-дълъг 30 дни, същите се оценяват по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция.

7.2. Справедливата стойност на финансовите инструменти на колективната инвестиционна схема при неактивен пазар се определя, като се използват техники за оценяване, които включват използване на цени от скорошни и справедливи пазарни сделки между информирани и желаещи страни, справка за текущата справедлива стойност на друг актив, който е в значителна степен еквивалентен, и други общоприети методи.

8. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 03.09.2013 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)
Справедливата стойност на български и чуждестранни облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар в Република България, се извършва:

а) (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия;

б) (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) справедливата стойност на облигациите, допуснати до или търгувани на места за търговия, в случай че с тях няма сключени сделки в деня, към който се извършва оценката, се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня, към който се извършва оценката;

в) В случаите, когато се определя справедливата стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва и публикуваната чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин цена на сключени с тях сделки или на цена "купува" е нетна, справедливата стойност се формира, като към публикуваната цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на оценката.

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

Където:

AccInt – е натрупаният лихвен купон

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията

C – Годишният лихвен купон

n – броят на лихвените плащания в годината

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на оценката. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360,364,365,366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупаният лихвен купон към деня на оценката и изчислената брутна цена се използва за последваща оценка на облигацията.

9. (Изм. 12.01.2023 г.) **При невъзможност да бъдат приложени т. 8. а) и б), при формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, както за определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия,** се прилага методът на дисконтираните нетни парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

а) настоящата доходност до падежа на ценни книжа със сходни характеристики (вид, условия на плащане и падеж), допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента. Изборът на ценната книга, чиято доходност до падежа ще се използва като норма на дисконтиране, както и рисковата премия, отразяваща риска на емитента, с която ще се коригира избраната норма на дисконтиране, се обосновават чрез сравнителен анализ. Източникът на информация за сравнителните характеристики е ежедневният бюлетин на БФБ, официалните бюлетини на чуждестранните регулирани пазари или съответни места за търговия, на които са допуснати до или се търгуват книжата, или друга електронна система за ценова информация;

б) настоящата доходност до падежа на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента и дадената ценна книга.

в) при метода на дисконтираните парични потоци се използва следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

10. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) Справедливата стойност на прехвърляеми дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия, при активен пазар, в чужбина, се определя по следния начин:

10.1. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) За ценни книжа, търгувани на регулирани пазари и други места за търговия:

а) по последна цена на сключена с тях сделка на съответния пазар за деня, към който се извършва оценката.

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква „а“ оценката се извършва по цена „купува“ при затваряне на пазара за деня, към който се извършва оценката, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа.

в) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква „б“ оценката се извършва по последна цена на сключена с тях сделка в рамките на последния 30-дневен период, предхождащ деня, към който се извършва оценката.

г) в случай че цената на облигации е изчислена на основата на brutни цени, тя се използва пряко за оценката. При условие че цената на облигациите е изчислена на основата на нетни цени, съответно се прилага т. 8, б. „в“.

10.2. (Нова с Решение на СД от 09.02.2023 г.) Ако не може да се определи цена по реда на точка 10.1, б. „а“ – „в“, оценката на ценните книжа се извършва при съответното прилагане на т. 9.

11. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) **Справедлива стойност на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в Република България** се определя съгласно т. 4.

11а. **Справедлива стойност на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина**, се определя съгласно т. 10.1.

12. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 и 11а при формиране на справедливата стойност на опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя като се използва подходът на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формула за определяне на цената на пут опция:

$$P = C + Xe^{-rT} - S_0$$

Където:

C – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes.

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price).

E – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция.

R – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този за който е конструирана опцията)

Изчисляване на “C” – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0 = S_0 N(d_1) - Xe^{-rT} N(d_2)$$

Където:

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma \sqrt{T}$$

и където:

C_0 – Текуща стойност на кол опцията

S_0 – Текуща цена на базовия актив

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d. Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение.

X – Цената на упражняване на опцията

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

L_n – Функцията натурален логаритъм

σ - Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r_t - \bar{r})^2}{n}}$$

където $\bar{r}$ е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t/S_{t-1})$.

12а. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 и 11а при формиране на справедливата стойност на варанти, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, или търгувани на извънборсови пазари, справедливата стойност се определя като се използва формулата по т. 12 за изчисляване на цената на опции за покупка (кол опции).

13. При невъзможност да бъде приложена т. 11 при формиране на справедливата стойност на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя по следния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)^T,$$

Където:

F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

PV(D,0,T) – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

13а. **Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти търгувани на извънборсови пазари** се определя по цена "купува" на маркет-мейкър при затваряне на пазара в работния ден, предхождащ датата на оценката. При невъзможност да бъде приложено посоченото правило:

13а.1. Справедливата стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя като се използва формулата по т. 12;

13а.2. Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя като се използва формулата по-долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай, че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори, се приема, че форуърдният валутен курс към определяне на справедливата стойност (t) е равен на текущия спот валутен курс.

$$V_t = N \times \left(\frac{C}{(1+i_A)^{(T-t)}} - \frac{P}{(1+i_B)^{(T-t)}} \right)$$

където:

Vt – стойност на форуърдния договор;

N – размер на форуърдния договор;

C – текущия спот курс между двете валути;

P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;
И двата валутни курса се изразяват като единици валута В за една единица валута А.
iA – безрисков лихвен процент за валута А;
iB – безрисков лихвен процент за валута В;
T – дата на падеж на форуърдния договор;
t – текуща дата.

13а.3. справедливата стойност на форуърди, различни от посочените по т. 13а.2., се определя като се използва формулата по т. 13;

13б. (Изм. 26.06.2013 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) Справедливата стойност на финансови инструменти допуснати до търговия на повече от едно място за търговия, се определя по цена на затваряне на пазара в деня на оценката или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар.

14. (Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) В случаите, когато не се провежда търговия на място за търговия в работни за страната дни е цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня, към който се извършва оценката. В случай че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня, към който се извършва оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня, към който се извършва оценката. При оценката на облигации и други форми на секюритизиран дълг (дългови ценни книжа) се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Правилото се прилага и в случаите, когато на място за търговия не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България.

Правилото не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни. В този случай последващата оценка се извършва при съответното прилагане на т. 5, 6, 9, 12 и 13.

15. (Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г. Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) **Справедливата стойност на срочните и безсрочните влогове, парите на каса и краткосрочните вземания** се оценяват към деня на оценката, както следва:

- а) срочните влогове - по номиналната им стойност;
- б) парите на каса - по номинална стойност;
- в) безсрочните влогове - по номинална стойност;
- г) краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;
- д) краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност.

16. **Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута**, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

17. Последващата оценка на инструментите на паричния пазар, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се определя съгласно т. 10.1. При невъзможност да се приложи т. 10.1, както и за инструментите на паричния пазар, които не се търгуват на регулиран пазар или друго място за търговия, се използват следните формули:

Стойността на депозитния сертификат се определя по следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]},$$

където:

$$MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365}\right)\right]$$

P_{CD} е стойността на депозитния сертификат;

MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;

N – номинална стойност на депозитния сертификат;

d – брой дни от датата на оценка до падежа;

i – дисконтов процент;

c – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Краткосрочните държавни ценни книжа (съкровищни бонове) се оценяват по формулата:

$$P_{tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]$$

P_{tb} е цената на съкровищния бон;

N – номинална стойност;

i – дисконтов процент;

d – брой дни от датата на оценка до падежа.

Дисконтовата норма в горните формули се определя съгласно т. 9, буква а) или т. 9, буква б) от настоящите Правила.

Б. Оценка на пасивите на Фонда

Стойността на пасивите за целите на определяне на нетната стойност на активите на Фонда е равна на сумата от пасивите по баланса. Задълженията, деноминирани в чуждестранна валута, се изчисляват по официален курс на БНБ, валиден за деня, за който се отнася оценката.

В. Определяне на нетната стойност на активите

Нетна стойност на активите на дружеството за целите на определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите се изчислява като от стойността на всички активи, изчислени съгласно настоящата методология, се извади стойността на пасивите, изчислена съгласно настоящата методология.

Г. Ролята на одиторите на Фонда за оценка на портфейлите и определяне на НСА

Ролята на одиторите за оценка на портфейлите и определяне на НСА е да дадат одиторско мнение в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти, за това че изготвяните от Управляващото Дружество финансови отчети на Фонда не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия. Одитът включва проверка на базата на тестове на доказателствата относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети на Фонда и оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените оценки, направени от ръководството, както и цялостното представяне във финансовите отчети.

II. (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Процедура за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорен Фонд "Селект Баланс"

Тази процедура се основава на изискванията на закона и Правилата на Фонда. Депозитаря осъществява общия контрол по спазване на закона, Правилата на Фонда и настоящите Правила при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. Управляващото Дружество осъществява дейността по събиране и анализиране на всички документи и всяка информация, които ще послужат за определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорния Фонд, както и за извършването на всички необходими счетоводни операции, във връзка с тази дейност.

1. (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Лица, определящи и упражняващи контрол при определянето на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се изчисляват от Управляващото Дружество под контрола на Депозитаря при спазване на настоящите Правила. Задължение на Управляващото Дружество е публикуването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

2. Технология за определяне на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

2.1. (Изм. с Решение на СД от 26.06.2013 г., Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Нетната стойност на активите на Договорния Фонд и нетната стойност на активите на един дял се определят всеки работен ден, не по-късно от 12.00 часа при условията и по реда на настоящите Правила, съгласно действащото законодателство, Правилата и Проспекта за публично предлагане на дялове на Фонда. Управляващото Дружество извършва оценка на портфейла на Фонда, определя нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял, и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на Депозитаря.

2.2. (Изм. с Решение на СД от 09.11.2012 г., Изм. с Решение на СД от 26.06.2013 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.)

Процедура за определяне на нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване:

- до 16,00 часа в деня на оценката Управляващото Дружество получава от Централен депозитар АД информация относно сделките за продажба и обратно изкупуване на дялове с приключил сетълмент и за броя дялове на Фонда в обращение;

Между 8,30 и 11,00 часа на в деня на физическото изчисляване се извършва следното:

- извършва се осчетоводяването на всички операции на Фонда и се определят стойностите на активите и пасивите на Фонда съгласно настоящите Правила;
- определят се нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял и се приема решение относно емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. Нетната стойност на активите на един дял се определя като нетната стойност на активите на Фонда се раздели на броя на дяловете в обращение в момента на това определяне. Емисионната стойност е равна на НСА на един дял, увеличена с разходите по емитирането в размер на 1% от нетната стойност на активите на един дял. Цената на обратно изкупуване е равна на НСА на един дял;
- (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) до 11,00 часа се изпраща на Депозитаря изчислената нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, както и на цялата информация за определянето им, включително за броя на продадените и обратно изкупени дялове с приключил сетълмент;
- (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) до 12,00 часа се изчаква потвърждение от Депозитаря за правилността на така изчислените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда (при констатирани нарушения се извършват корекции на несъответствията);
- до 12,00 часа на всеки работен ден завършва процеса по определяне на нетната стойност на активите.

(Изм. с Реш на СД на 12.01.2023 г.1., Изм. с Решение на СД от 09.02.2023 г.) До 13,00 часа на работния ден, в който се извършва физическото изчисляване на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда Управляващото Дружество публикува/обявява тези данни:

- на всички места за подаване на поръчки, на които се приемат поръчките за продажба и обратно изкупуване на дялове и се осъществяват контактите с инвеститорите и притежателите на дялове във Фонда;
- на интернет страницата на Управляващото Дружество www.selectam.bg;
- на интернет страницата на Българска Асоциация на Управляващите Дружества(БАУД) www.baud.bg;
- на интернет страница www.investor.bg.

Обобщена информация за обявените емисионни стойности и цени на обратно изкупуване на дялове се предоставя на Комисията един път месечно по реда на чл. 77 от Наредба № 44.

Управляващото Дружество води протоколи за обсъжданията, решенията и източниците на информация, свързани с определянето на нетната стойност на активите на Фонда. Към протоколите се прилагат информацията и документацията, които са използвани за вземане на решенията. Протоколите се съхраняват минимум пет години.

Служителите на Звено „Бек офис, продажби, отношение с клиентите и маркетинг“ на Управляващото Дружество са отговорни за съхраняването на документите, свързани с изчислението на НСА на Фонда и определяне на нетната стойност на активите на един дял.

Контролът върху процеса на съхраняване на документите, свързани с изчислението на НСА на Фонда и определяне на нетната стойност на активите на един дял, се осъществява от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) и Прокуриста на Управляващото Дружество.

Източниците на информация, определяща за изчисляване на НСА, са официалният сайт на регулирания пазар, първичните дилъри на ДЦК, Ройтерс, Bloomberg, CEDEL, EUROCLEAR, котировки на ценни книжа, предоставени от Център за ценова информация на пенсионноосигурителните дружества, информационни източници като www.finance.yahoo.com; www.euroland.com; www.morningstar.com и др.

Управляващото Дружество систематизира, класифицира и посочва използваните източници на информация.

Управляващото Дружество използва програмен продукт при изчисляване на нетната стойност на активите, нетната стойност на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Програмният продукт е свързан със счетоводната система на Фонда, което позволява залагане на макети за осчетоводяване на различните операции и последващо автоматично генериране на счетоводните записи, които се приемат в счетоводната система. Този тип свързаност елиминира двойното въвеждане на информация, и допринася за избягване на грешки при повторно въвеждане. Софтуерът разчита дневните файлове на „Българска Фондова Борса“ АД и ги включва в информационния масив на системата. На база на тези данни се изчислява ежедневно (всеки работен ден) пазарната цена на позициите, търгувани на БФБ и на другите места за търговия при съблюдаване на притежавания обем от съответните позиции в портфейла на Фонда и при спазване на разписаните в тези Правила критерии за наличие на пазарна цена и се включва в нетната стойност на активите. Пазарните цени на другите активи ще бъдат импортирани по електронен път. Програмният продукт е с различни нива на достъп, което гарантира защита на данните, свързани с изчисляването на НСА, нетната стойност на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване и позволява проверката им за предходни периоди.

Цялата документация и информация, използвана за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се съхранява на хартиен и електронен носител от Управляващото Дружество минимум 5 години. Поради опасност от загубване по технически причини, тя се съхранява и на втори електронен носител.

III. Организация на дейността по оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите на Фонда

1. (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г. и Изм. с Реш на СД на 12.01.2023 г.)
Управляващото Дружество отговаря за приемането, изменението и допълнението на настоящите Правила. Управляващото Дружество осъществява контрол за спазването и

прилагането на настоящите Правила от всички лица, които участват в изчисляването на нетната стойност на активите, включително и Депозитаря. Ръководителят Звено „Нормативно съответствие“ на Управляващото Дружество извършва проверка за осъществяване на контрол на изчислената нетна стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, както и воденето на счетоводството, свързано с определянето на НСА. При констатиране на несъответствия със закона, настоящите Правила, Правилата или Проспекта за публично предлагане на дялове, това лице уведомява Управляващото Дружество. Управляващото Дружество има следните правомощия и отговорности при контролирането на дейността по оценяването на активите от портфейла на Фонда и определянето на нетната стойност на активите:

- Управляващото Дружество е длъжно да уведоми незабавно Комисията за финансов надзор, управление “Надзор на инвестиционната дейност” за установяване на нарушаване на методите и процедурата по определяне на нетната стойност на активите или контрола върху тях;

2. Управляващото Дружество взема решенията, свързани с определяне на НСА, НСА на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване съгласно действащото законодателство, Правилата и Проспекта на Фонда, и настоящите Правила. Управляващото Дружество определя стойността на активите, и събира и анализира данните, необходими за осъществяване на тази дейност. То отговаря и за получаването на пазарните котировки, броя на дяловете в обращение и валутния курс за целите на изчисляване на нетната стойност на активите. Управляващото Дружество извършва и всички счетоводни операции във връзка с преоценката на активите.

3. (Изм. с Решение на СД от 26.06.2013 г., Изм. с Решение на СД от 06.02.2014 г., Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Депозитарят контролира изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда от страна на Управляващото Дружество да се извършва в съответствие със ЗДКИСДПКИ, актовете по прилагането му, Правилата и Проспекта на Фонда и настоящите Правила. Депозитарят проверява извършената оценка и определената нетна стойност и уведомява писмено Управляващото Дружество за резултата от проверката до 12,00 часа в деня на извършване на оценката. В случай на констатирано нарушение, Депозитарят уведомява Управляващото Дружество до 12,00 часа в деня на извършване на оценката и изисква отстраняване на несъответствията. При установяване на разлика от повече от 0.5% от нетната стойност на активите на един дял при изчисляването им, Депозитарят уведомява КФН и Управляващото Дружество. Депозитарят уведомява Управляващото Дружество и изисква отстраняване на несъответствията. Управляващото Дружество незабавно отстранява несъответствията и извършва необходимите уведомления.

IV. Базисни правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация

1. Установяването и избягването на конфликти на интереси се осъществява чрез:

1.1. (Изм. с Реш на СД на 28.12.2016 г.) Разпределение на функциите и правомощията между Управляващото Дружество, инвестиционния посредник, Депозитаря:

- Управляващото Дружество сключва договор с инвестиционен посредник, който изпълнява нарежданията на Управляващото Дружество за изпълнение на инвестиционни решения;

- Управляващото Дружество сключва договор с Депозитар за съхранение на паричните средства и финансови инструменти на Фонда.

1.2. (Изм. с Реш на СД на 12.01.2023 г.) Стриктно спазване на инвестиционните ограничения, свързани с членовете на Съвета на директорите и Прокуриста на Управляващото Дружество и равнопоставено третиране на притежателите на дялове, включително:

- стриктно спазване на Правилата относно личните сделки с финансови инструменти на членовете на Членовете на Съвета на директорите и Прокуриста на Управляващото Дружество по чл. 95, ал. 2, т. 6 от ЗДКИСДПКИ, включително гарантиращи, че няма да бъдат сключвани лични сделки или поддържани инвестиции от тези лица, позволяващи им заедно или поотделно да упражняват съществено влияние върху емитент, или които биха довели до конфликт на интереси, или са резултат на злоупотреба с информация, която са придобили във връзка с професионалната си дейност по смисъла на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба ("Регламент (ЕС) № 596/2014");

- членовете на Съвета на директорите на Управляващото Дружество и другите лица, работещи по договор за него, при встъпване в длъжност или при започване на дейност за дружеството представят на Ръководителя Звено „Нормативно съответствие“ информация за финансовите инструменти, притежавани от тях и/или от свързаните с тях лица. Информацията се предоставя в разумен срок и при всяко последващо придобиване или разпореждане с финансови инструменти.

- Управляващото Дружество осигурява справедливо третиране на притежателите на дялове, при което важат принципите за необлагодетелстване на един от тях за сметка на друг, еднаква третиране при равни условия, както и цялостно разкриване на необходимата информация за вземане на инвестиционно решение.

1.3. (Изм. с Реш на СД на 12.01.2023 г.) Звено „Управление на риска“ към Управляващото Дружество следи за спазване на инвестиционните ограничения и лимити и при констатиране на нарушения уведомява Съвета на директорите на Управляващото Дружество, а Звено „Нормативно съответствие“ – за спазването на нормативните изисквания относно дейността на Фонда. Ръководителят Звено „Нормативно съответствие“ е длъжен незабавно да информира в писмена форма Съвета на директорите на Управляващото Дружество за установени несъответствия с изискванията на ЗДКИСДПКИ, ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 596/2014 и актовете по прилагането им и/или Правилата за личните сделки по чл. 95, ал. 2, т. 6 от ЗДКИСДПКИ и на другите вътрешни актове на Управляващото Дружество. Съвета на директорите на Управляващото Дружество незабавно предприема мерки за отстраняване на установените нарушения.

2. Процедура за защита срещу разкриването на вътрешна информация и мерките, които се предприемат, за нейното осигуряване:

- Вътрешни Правила за дейността на Управляващото Дружество уреждат вътрешната му организация и структура, и вътрешния контрол на дейността му. Правилата определят и начина на съхранение на наличната при тях отчетност и информация, свързана с управлението на портфейла и определянето на нетната стойност на активите и гарантират тяхната защита срещу разкриването на информацията.

- Членовете на Съвета на директорите на Управляващото Дружество, неговите служители и всички други лица, работещи за Управляващото Дружество, не могат да

разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките на клиенти на Управляващото Дружество, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения. Всички лица при встъпване в длъжност или започване на дейност за Управляващото Дружество подписват декларация за спазване на тайната.

(Нова с Реш на СД на 12.01.2023 г.) Управляващото Дружество приема, прилага и поддържа адекватна организация и мерки с цел да предотврати всяко лице, работещо по договор за него и ангажирано в дейности, които могат да породят конфликт на интереси, или имащо достъп до вътрешна информация по смисъла на чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 596/2014 или до друга поверителна информация, свързана с Фонда или със сделки на Фонда, съобразно извършваната от него дейност и функции от името на Управляващото Дружество, да извършва лични сделки и дейности, забранени от Регламент (ЕС) № 596/2014, ЗДКИСДПКИ и Наредба №44.

(Изм. с Реш на СД на 12.01.2023 г.) Настоящите Правила могат да бъдат изменени, допълнени или заменени по решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество, което влиза в сила след одобрение от Заместник-председателя, ръководещ Управление “Надзор на инвестиционната дейност” на Комисията за финансов надзор по реда на ЗДКИСДПКИ.

За Управляващото Дружество „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД, действащо за сметка на Договорен Фонд “Селект Баланс”:

Изпълнителен директор:.....

/Красимира Коджаманова/

Прокурист:.....

/Веселин Василев/